

ZNALOST KAMPAŇĚ HATE FREE

Graf č. 67: Znalost kampaně Hate Free podle věku

H01. Znáte kampaň Hate Free?

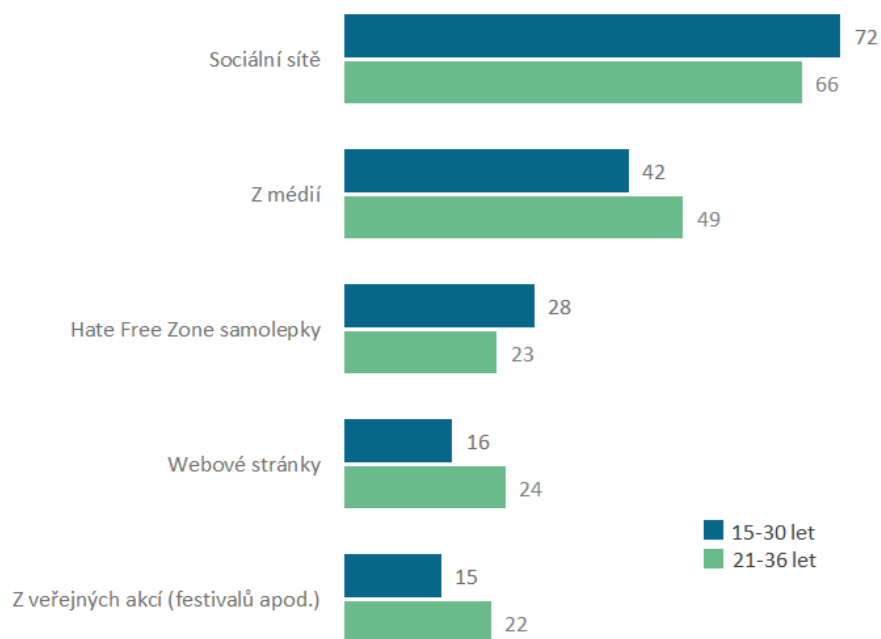
N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

Ve znalosti kampaně Hate free a dále ani v názorech na ni se cílové skupiny vzájemně výrazně neodlišovaly. Kampaň Hate Free zaznamenaly dvě pětiny cílové skupiny 15-30 let i skupiny 21-36 let, z toho více než desetina uvedla, že kampaň zná dobře.

Uvnitř mladší cílové skupiny 15-30 let kampaň častěji neznaly ženy a také nejmladší lidé mezi 15-20 lety se základním vzděláním nebo vyučení se střední školou bez maturity a obyvatelé obcí do 999 obyvatel. Do větší míry jsou s kampaní seznámení příslušníci specifických skupin.

U starší cílové skupiny 21-36 let mají také nižší povědomí o kampani ženy a lidé se základním vzděláním nebo vyučení a středoškoláci bez maturity. Znalost je vyšší u obyvatel měst nad 100 000 obyvatel a také u příslušníků specifických skupin.

Graf č. 68: Zdroj znalosti kampaně Hate Free

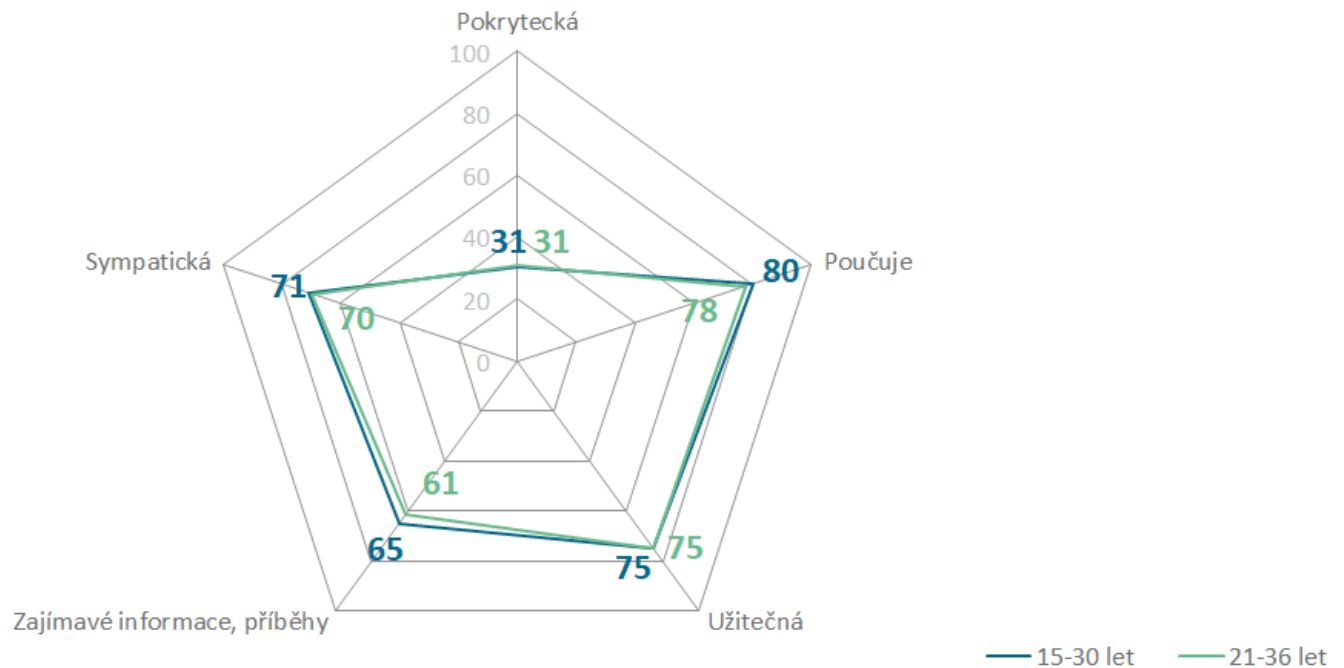

H02. Odkud kampaň Hate Free znáte?

N 15-30 let = 392, N 21-36 let = 398; graf zobrazuje údaje v %, pouze ti, kteří znají Hate Free

Ti, kteří kampaň Hate Free zaznamenali, se s ní nejčastěji setkali na sociálních sítích, což platilo pro více než dvě třetiny mladší cílové skupiny a pro dvě třetiny starší cílové skupiny. Druhou nejčastější platformou byla média, třetí Hate Free Zone samolepky. U starší cílové skupiny 21-36 let převládala oproti mladším 15-30 let znalost kampaně z médií a webových stránek.

Graf č. 69: Vnímání kampaně Hate Free

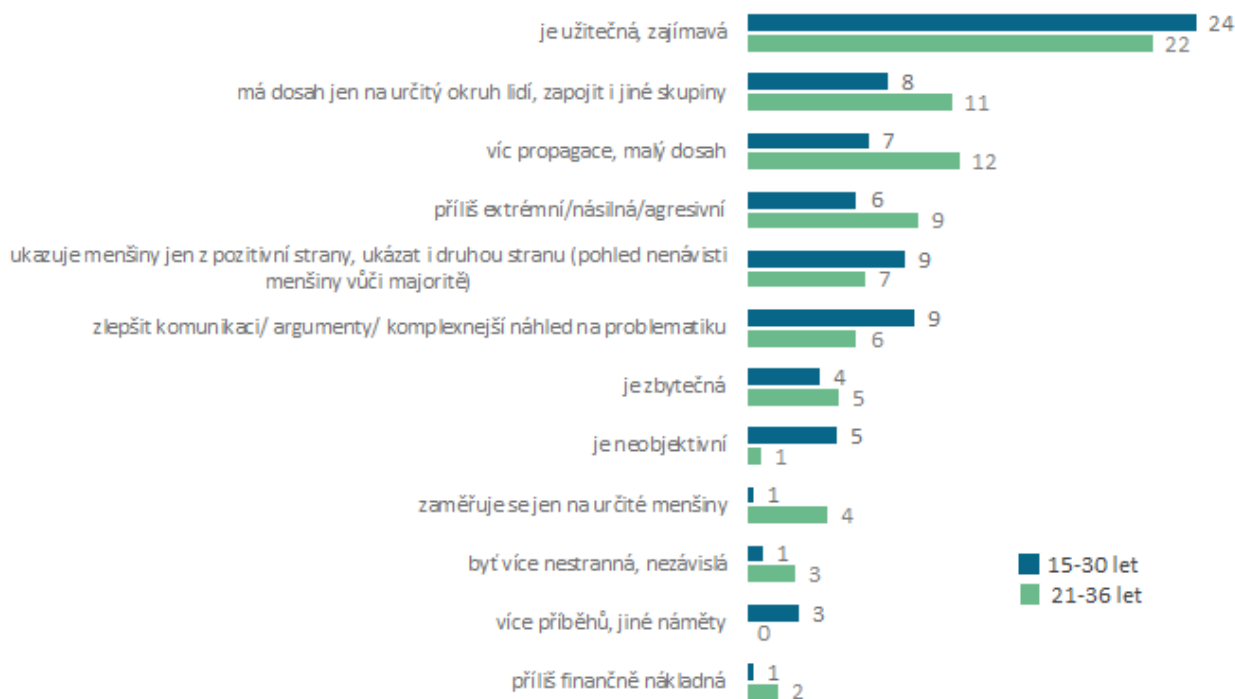
H03. Jak kampaň Hate Free vnímáte?

N 15-30 let = 392, N 21-36 let = 398; graf zobrazuje údaje v %, pouze ti, kteří znají Hate Free

Kampaň Hate Free je nejčastěji vnímána jako poučující, ale také užitečná. Třetí nejčastější je názor, že kampaň je sympatická, a to pro více než dvě třetiny respondentů z obou cílových skupin.

Poučující je kampaň z hlediska obou cílových skupin nejčastěji dle názoru žen. Za užitečnou považují kampaň Hate Free nejvíce příslušníci specifických skupin a ženy, což také platí pro obě cílové skupiny. Sympatická je také častěji pro ženy než pro muže.

Graf č. 70: Názory na kampaň – otevřená otázka

H03A. Co si o kampani Hate Free myslíte? V čem by se podle vás mohla např. zlepšit?

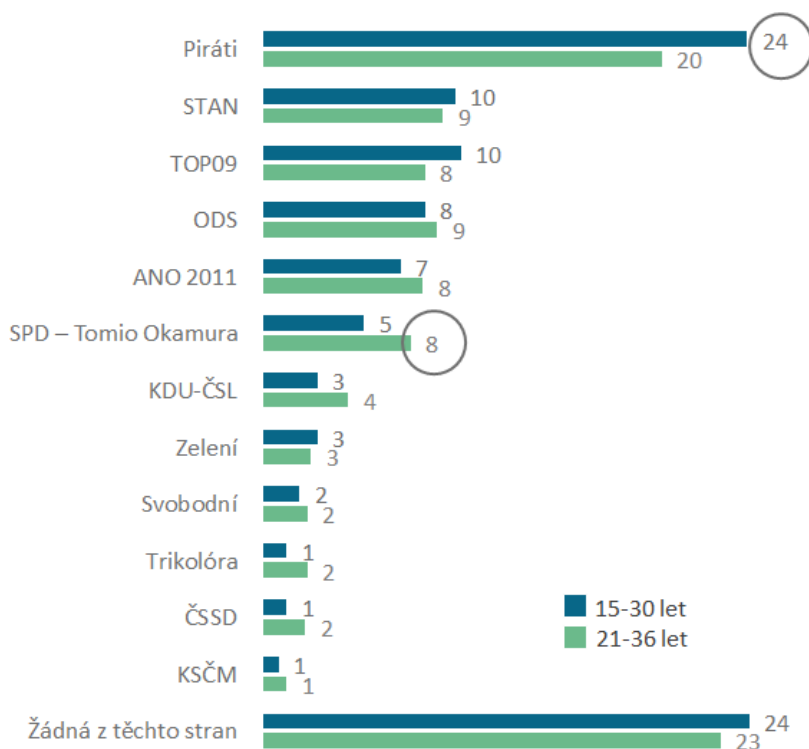
N 15-30 let = 392, N 21-36 let = 398; graf zobrazuje údaje v %, pouze ti, kteří znají Hate Free

V otevřené otázce, která doplňuje předchozí otázku H3A se nejčastěji opakovaly názory, že je kampaň užitečná nebo zajímavá. Myslí si to necelá čtvrtina těch, kteří kampaň Hate Free znají (z obou cílových skupin).

Mladší cílová skupina 15-30 let pak častěji zastávala názor, že kampaň je jednostranná, ukazuje menšiny pouze pozitivně a měla by upozorňovat i na nenávist menšin vůči majoritě. S tím koresponduje i další častý podnět pro zlepšení komunikace, argumentů a snahu o komplexnější náhled na tematiku. K tomu se přidává i srovnání podílu mladších respondentů, kteří si myslí, že kampaň je neobjektivní.

Starší cílová skupina 21-36 let nejčastěji uváděla, že by kampaň zasloužila více propagace, také by měla cílit na širší okruh lidí a zapojit je. Necelé desetiny připadá kampaň příliš extrémní, násilná či agresivní.

Graf č. 71: Stranické preference cílových skupin

H04. Která z následujících politických stran je Vám postojí, které představuje, nejbližší?

N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

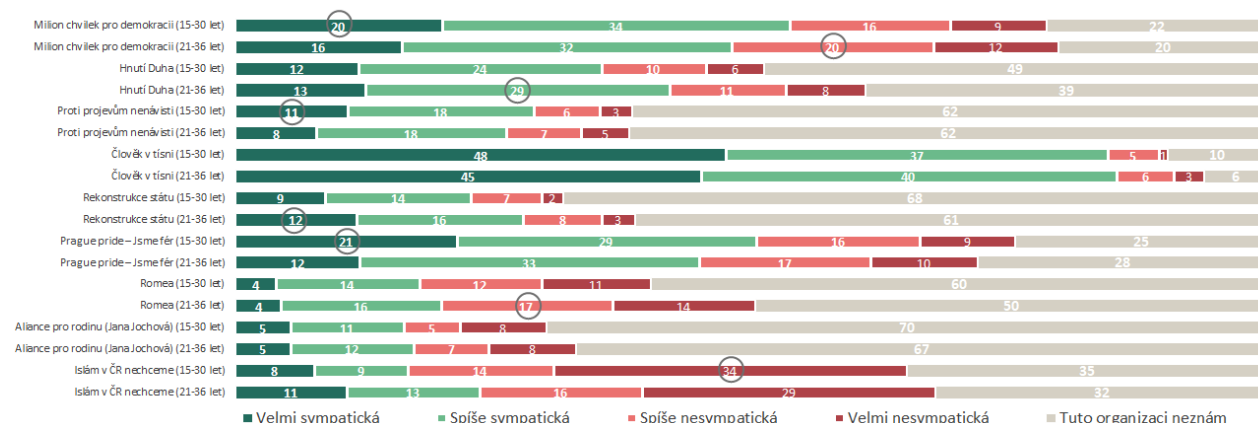
V otázkách politických preferencí se cílové skupiny vzájemně neliší s výjimkou preferencí dvou stran. Zatímco mladší cílová skupina sympatizuje častěji s Piráty, ve starší cílové skupině je ve srovnání mírně vyšší podíl respondentů sympatizujících s SPD Tomia Okamury.

Téměř pro čtvrtinu z obou cílových skupin však není postojí, které představuje, blízká ani jedna z dotazovaných stran.

Uvnitř mladší věkové skupiny 15-21 let preferují muži častěji TOP09 a ODS spolu s KDU-ČSL. Ženy se kloní častěji k Zeleným nebo uváděly častěji než muži, že nesympatizují se žádnou uvedenou stranou.

Ve starší věkové skupině 21-36 let jsou muži častěji sympatizanty STAN a také TOP09, ženy častěji než muži a také celkově nejčastěji uváděly, že mezi nabízenými stranami nemají žádného favorita.

Graf č. 72: Sympatie k vybraným občanským iniciativám a neziskovým organizacím

H05. Do jaké míry jsou Vám sympatické nebo nesympatické následující organizace?

N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

Z dotazovaných organizací vychází jako nejsympatičtější pro obě cílové skupiny Člověk v tísni. Zároveň je i výrazně nejznámější ve srovnání s ostatními organizacemi. Naopak nejvíce antipatií vzbuzuje organizace Islám v ČR nechceme, o které si myslí, že je velmi nesympatická zejména respondenti z mladší cílové skupiny.

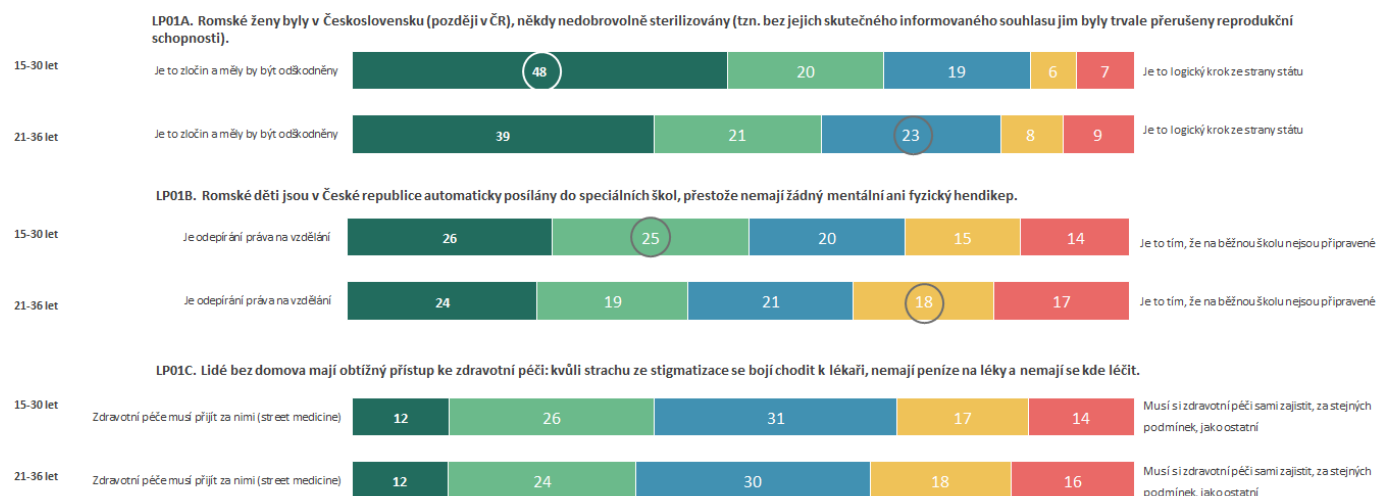
Mezi další známé a zároveň oblíbené patří Milion chviliek pro demokracii, které jsou nakloněni opět výrazně více respondenti z mladší cílové skupiny, mezi starší věkovou skupinou se objevují častěji antipatie.

Hnutí Duha je známější a oblíbenější u starší cílové skupiny 21-36 let, Prague pride – Jsme fér znají a sympatizují s ním především respondenti z mladší cílové skupiny 15-30 let.

Rekonstrukci státu zná větší část starší cílové skupiny a je u ní tak i oblíbenější. Také Romea je známější mezi starší cílovou skupinou, vzbuzuje u ní ale více antipatií než u mladší cílové skupiny.

POSTOJE K LIDSKÝM PRÁVŮM – SROVNÁNÍ CÍLOVÝCH SKUPIN

Graf č. 73: Názory na vybrané lidskoprávní záležitosti (1)

LP01A. Romské ženy byly v Československu (později v ČR), někdy nedobrovolně sterilizovány (tzn. bez jejich skutečného informovaného souhlasu jim byly trvale přerušeny reprodukční schopnosti).

LP01B. Romské děti jsou v České republice automaticky posílány do speciálních škol, přestože nemají žádný mentální ani fyzický hendikep.

LP01C. Lidé bez domova mají obtížný přístup ke zdravotní péči: kvůli strachu ze stigmatizace se bojí chodit k lékaři, nemají peníze na léky a nemají se kde léčit.

N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

V baterii LP1 jsme měřili postoje k lidským právům pomocí příkladů situací, ke kterým reálně docházelo, nebo dochází v České republice. Respondenti vyjadřovali své postoje k jednotlivým situacím a lidským právům pomocí sémantického diferenciálu, kdy se mohli přiklonit jednoznačně či spíše k jednomu z výroků nebo zvolit neutrální střed škály.

U tématu nedobrovolné sterilizace romských žen v Československu se většina obou cílových skupin přiklání k názoru, že se jedná o zločin a tyto ženy by měly být odškodněny. V porovnání cílových skupin je tomuto názoru značně více nakloněna mladší skupina 15-30 let, z níž se pro odškodnění jednoznačně nebo spíše vyjádřily více než dvě třetiny dotázaných. Starší cílová skupina 21-36 let je rezervovanější, téměř čtvrtina z ní se nepřiklonila ani k jednomu výroku.

V obou cílových skupinách platilo, že mladší lidé se častěji klonili k odškodnění. Pro mladší cílovou skupinu 15-30 let platilo, že za logický krok státu sterilizaci Romských žen považovali nejčastěji vyučení a středoškoláci bez maturity. K názoru, že jde o logický krok státu se také významně častěji klonili respondenti z cílové skupiny 15-30 let, pokud pocházeli z Ústeckého kraje.

Ve starší cílové skupině 21-36 let byli pro odškodnění častěji mladší lidé ve věku 21-25 let. Za logický krok sterilizaci Romských žen považovali, stejně jako v mladší cílové skupině, nejčastěji vyučení a středoškoláci bez maturity.

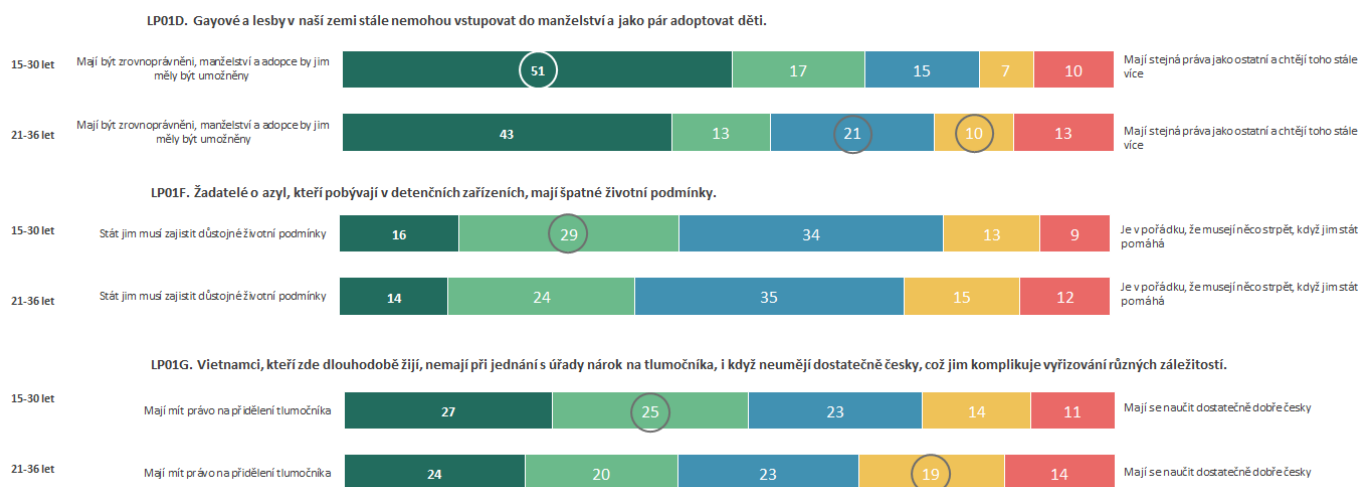
Názor, že pokud jsou romské děti bez hendikepu posílány automaticky do speciálních škol, jedná se o odpírání práva na vzdělání, vyjádřila častěji opět mladší cílová skupina, a to v polovině případů.

Starší cílová skupina zastávala častěji názor, že jsou Romské děti automaticky posílány do speciálních škol z toho důvodu, že nejsou na školu připravené. K tomuto názoru se přiklonila více než třetina starší cílové skupiny.

I u této otázky platí věková rozdílnost uvnitř cílových skupin. Mladší respondenti častěji zastávali názor, že jde o upírání práva na vzdělání, starší se klonili k výkladu, že romské děti nejsou na školu připravené, a proto jsou automaticky posílány do zvláštních škol. Z hlediska vzdělání platí pro obě cílové skupiny, že vyučení a středoškoláci s maturitou se nejčastěji kloní k nepřipravenosti romských dětí na školu.

Otázka dostupnosti zdravotní péče pro lidi bez domova je jediné téma z celé baterie, u něhož se vzájemně neliší postoje cílových skupin. K názoru, že by zdravotní péče měla přijít za lidmi bez domova ve formě street medicine se celkově přiklonilo přes třetinu všech respondentů. Další necelá třetina zůstala v neutrálním středu a nepřiklonila se ani k jednomu z výroků. Uvnitř cílové skupiny 15-30 let vyjádřili největší podporu poskytování terénní zdravotní péče lidem bez domova osoby mezi 15-20 lety se základním vzděláním. U starší cílové skupiny by byli pro terénní lékařskou péči nakloněni také hlavně mladší respondenti oproti starším a také, na rozdíl od mladší cílové skupiny i středoškoláci s maturitou.

Graf č. 74: Názory na vybrané lidskoprávní záležitosti (2)

LP01D. Gayové a lesby v naší zemi stále nemohou vstupovat do manželství a jako pár adoptovat děti.

LP01F. Žadatelé o azyl, kteří pobývají v detenčních zařízeních, mají špatné životní podmínky.

LP01G. Vietnamci, kteří zde dlouhodobě žijí, nemají při jednání s úřady nárok na tlumočnicka, i když neumějí dostatečně česky, což jim komplikuje vyřizování různých záležitostí.

N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

Celkově jsou obě cílové skupiny k manželství a adopci dětí homosexuály spíše nakloněny.

Srovnání postoje cílových skupin nám ukazuje, že mladší cílová skupina je značně více pro zrovnoprávnění a umožnění adopce. Polovina respondentů z této cílové skupiny se na škále zařadila jednoznačně pro. Opět častěji se k tomuto postoji klonily v mladší cílové skupině ženy, naopak nejméně sympatií k tomuto postoji v této cílové skupině vyjádřili vyučení nebo středoškoláci bez maturity.

Starší cílová skupina se od mladší liší zejména podílem respondentů, kteří se na škále zařadili neutrálně (čtvrtina) nebo se klonili spíše k názoru, že homosexuálům jsou přiznaná stejná práva jako ostatním a přitom stále požadují další, kam spadá v součtu zhruba více než další čtvrtina.

Celkový postoj k žadatelům o azyl je v souhrnu méně pozitivní a oproti ostatním dotazovaným výrokům zde vidíme výraznou část respondentů, kteří se zařadili na střed škály, tedy nepřiklonili se ani k jednomu z názorů na životní podmínky žadatelů o azyl. U obou cílových

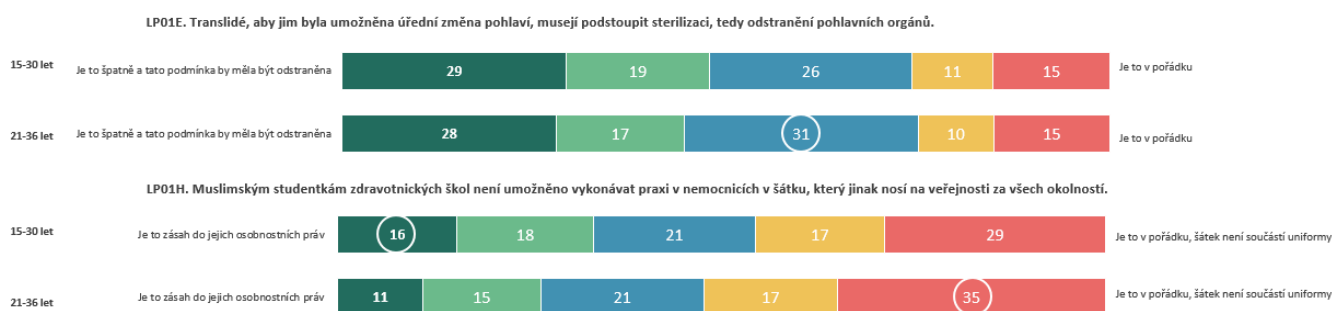
skupin se jedná o více než třetinu respondentů. Přesto se i u této otázky ukazuje mladší cílová skupina 15-30 let jako významně empatičtější.

Naopak k názoru, že žadatelé o azyl musejí něco snést, když žádají o pomoc, se nejvíce přikláněli v mladší cílové skupině opět vyučení a středoškoláci bez maturity. Pro obě cílové skupiny opět platilo, že ženy se častěji klonily k názoru, že stát by měl žadatelům o azyl zajistit důstojné životní podmínky.

V situaci, kdy Vietnamec dlouhodobě žijící na území ČR nemá nárok na tlumočnicka při jednání s úřady, se znovu ukazují jako empatičtější lidé z mladší věkové skupiny 15-30 let. Více než polovina z nich se přiklání k názoru, že by v této situaci měl mít Vietnamec / Vietnamka nárok na tlumočnicka. U starší cílové skupiny 21-36 let se naopak dvě pětiny přiklánějí k názoru, že by se měl naučit dostatečně dobře česky.

V obou cílových skupinách jsou znovu empatičtější ženy. V mladší cílové skupině pak nejvíce lidé se základním vzděláním a zároveň nejmladší lidé mezi 15-20 lety. Ve starší cílové skupině se nejčastěji pro možnost přidělení překladatele vyslovili středoškoláci s maturitou a mladší část respondentů mezi 21-25 lety oproti těm starším.

Graf č. 75: Názory na vybrané lidskoprávní záležitosti (3)

LP01E. Translidé, aby jim byla umožněna úřední změna pohlaví, musejí podstoupit sterilizaci, tedy odstranění pohlavních orgánů.

LP01H. Muslimským studentkám zdravotnických škol není umožněno vykonávat praxi v nemocnicích v šátku, který jinak nosí na veřejnosti za všech okolností.

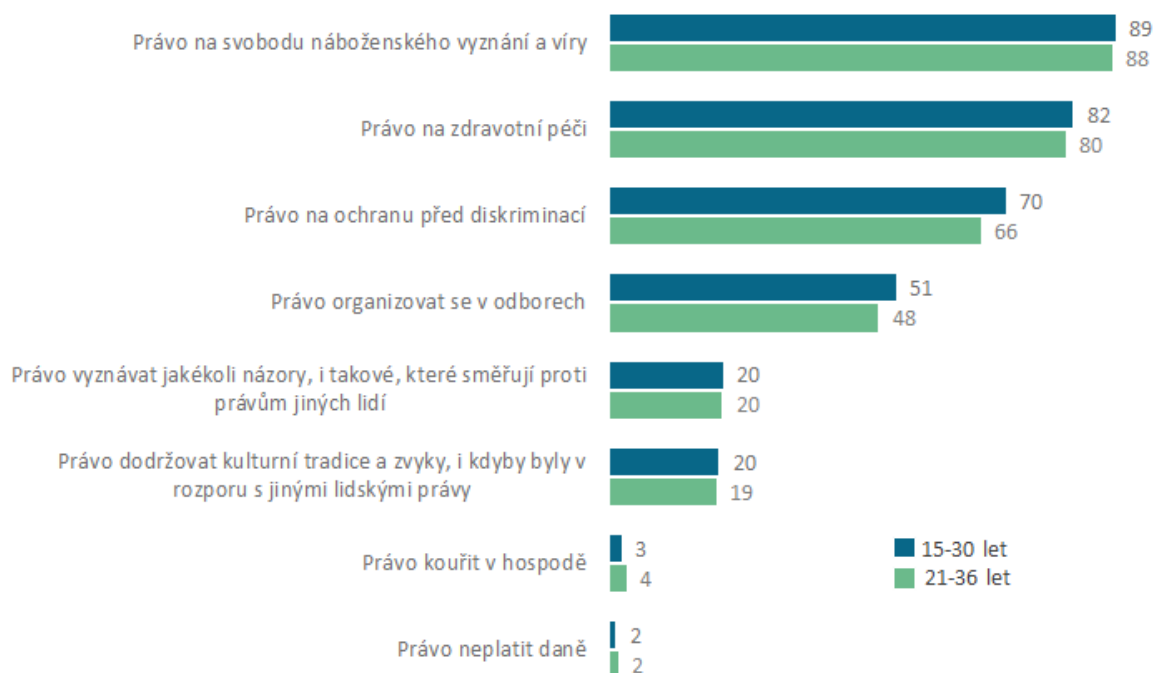
N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

Téměř polovina obou skupin podporuje odstranění podmínky sterilizace pro úřední změnu pohlaví transgender lidí. Silněji je tento názor zastoupen u mladší skupiny, ve skupině 21-36 let je pak vyšší podíl odpovědí uprostřed škály.

Zákaz nošení šátku muslimským studentkám při praxích v nemocnici považuje za zásah do osobnostních práv třetina cílové skupiny 15-30 let, ve skupině 21-36 let je to jen čtvrtina. U této otázky se naopak větší podíl respondentů kloní k názoru, že takový zákaz je v pořádku – u starší cílové skupiny je to dokonce více než poloviční podíl.

Pro všechny dotazované výroky platilo, že větší podporu pro ochranu lidských práv projeví lidé, kteří jsou sami příslušníky specifických skupin či subkultur.

Graf č. 76: Znalost toho, co jsou a nejsou lidská práva

LPO2. Listina základních práv a svobod z r. 1991 garantuje občanům ČR následující lidská práva:

N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

V odpovědích na otázku, která práva garantuje Listina základních práv a svobod, se odpovědi obou cílových skupin shodují. Většina respondentů z obou cílových skupin vybrala mezi lidská práva právo na svobodu a vyznání víry, právo na zdravotní péči a právo na ochranu před diskriminací. Naopak nejméně byly voleny odpovědi o právu kouřit v hospodě či neplatit daně. Odpovědi, které nepatří mezi lidská práva, uváděli respondenti nejméně často. Nicméně právo vyznávat jakékoli názory, i ty směřující proti právům jiných lidí, nebo právo dodržovat kulturní tradice a zvyky, i pokud jsou v rozporu s jinými lidskými právy, považovala za součást garantovaných lidských práv pětina respondentů v obou cílových skupinách.

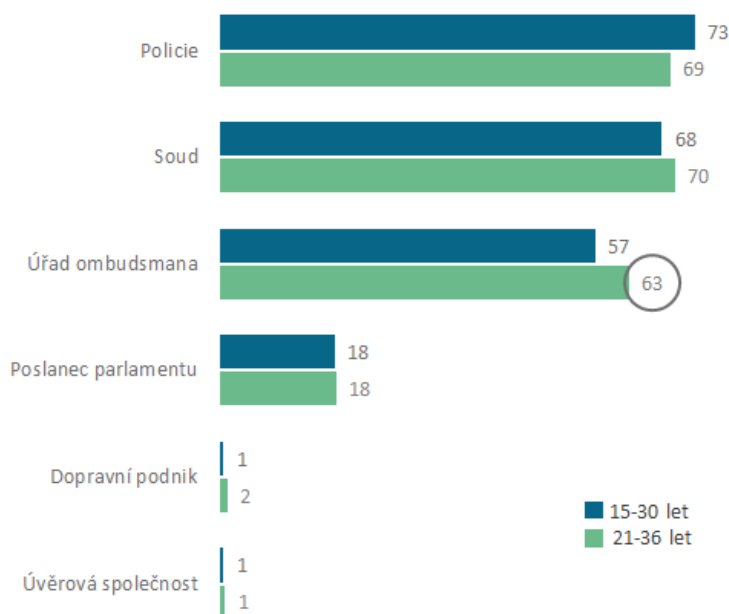
Z cílové skupiny 15-30 let vybírali muži signifikantně častěji právo organizovat se v odborech, ženy uváděly častěji právo na zdravotní péči. Právo vyznávat jakékoli názory i na úkor práv jiných lidí, které není definované jako lidské právo, vybíraly častěji ženy. Domnělé právo kouřit v hospodě uváděli oproti ostatním nejčastěji vyučení a středoškoláci bez maturity.

Ve starší cílové skupině 21-36 let vybírali muži signifikantně častěji právo na svobodu vyznání, což platilo i pro vysokoškoláky. Muži také nejčastěji uváděli právo organizovat se v odborech.

Právo vyznávat jakékoli názory, i pokud jsou namířené proti právům jiných lidí, uváděli ve starší cílové skupině nejčastěji vyučení a středoškoláci bez maturity.

Celkově platilo, že příslušníci specifických skupin značně častěji vybírali garantovaná lidská práva. Nelze ale říci, že by zároveň méně často vybírali práva, která Listina základních práv a svobod negarantuje.

Graf č. 77: Znalost institucí, které napomáhají ochraně lidských práv

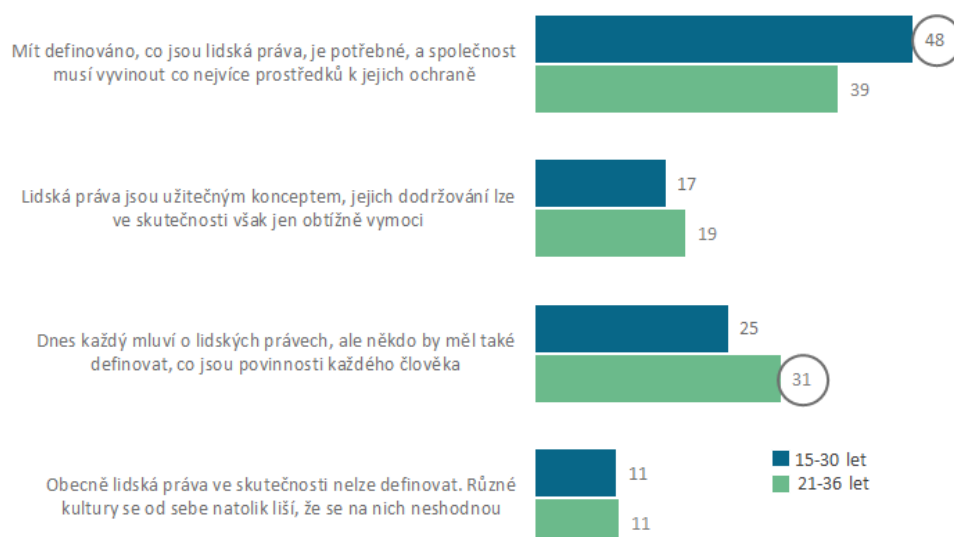
LP03. Které z následujících institucí se podle vás zabývají ochranou lidských práv, respektive lidé se na ně mohou obracet, pokud se domnívají, že jejich práva byla porušena?

N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

V této otázce respondenti vybírali instituce, na které se mohou obrátit ohledně ochrany lidských práv.

V cílové skupině 15-30 let nejčastěji vybírali policii a soud, nejméně často poté dopravní podnik a úvěrovou společnost. V této věkové skupině muži značně častěji vybírali úřad ombudsmana, což platilo také pro věkovou kategorii 26-30 let, tuto instituci také nejčastěji zmiňovali středoškoláci s maturitou a vysokoškoláci. Nejčastěji ombudsmana uváděli respondenti z Jihomoravského kraje a výrazně častěji oproti ostatním také příslušníci specifických společenských skupin.

Graf č. 78: Deklarovaný postoj k lidským právům

LP04. Který z následujících výroků nejlépe vystihuje Váš postoj k lidským právům? N 15-30 let = 1008, N 21-36 let = 1004; graf zobrazuje údaje v %

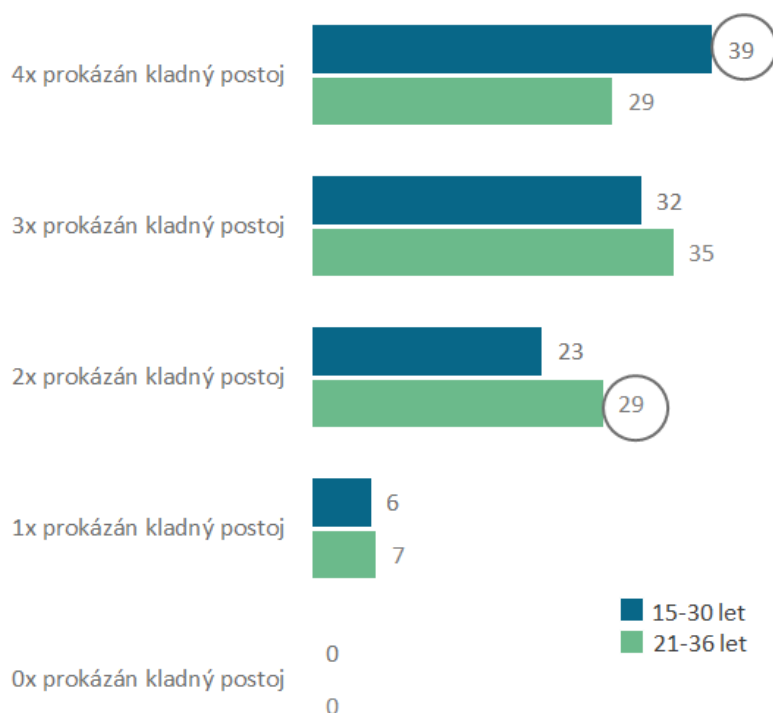
Nejvyšší podíl obou cílových skupin zastává názor, že je třeba mít definována lidská práva a je třeba je ochraňovat. Signifikantně více tento názor zastávají respondenti z mladší cílové skupiny (15-30 let). Nejméně se s tímto výrokem uvnitř mladší věkové skupiny ztotožňovali vyučení či absolventi středních škol bez maturity, ostatní stupně vzdělání se vzájemně nelišily.

Naopak respondenti starší věkové skupiny se ukazují jako striktnější, značně častěji totiž zastávali názor, že kromě lidských práv je nutné především definovat povinnosti každého

člověka. Respondenti příklánějící se k tomuto výroku byli poměrně výrazně zastoupeni i v mladší cílové skupině. I zde pozorujeme, že se zvyšujícím se věkem se respondenti častěji klonili ke striktnější variantě – tedy důrazu na povinnosti.

BASELINE – SROVNÁNÍ CÍLOVÝCH SKUPIN

Graf č. 79: Srovnání cílových skupin dle proměnné Baseline

Jednotlivé otázky LP sloužily jako podklad pro výpočet baseline postoje k lidským právům. V celkovém porovnání skupin se ukazuje mladší cílová skupina 15-30 let jako pozitivněji přistupující k lidským právům. Téměř dvě pětiny z této skupiny ve všech 4 otázkách prokázaly kladný postoj. Ve starší cílové skupině 21-36 let naopak více respondentů vykazovalo kladný postoj k lidským právům jen v polovině otázek. I zde se projevuje vliv věku a vzdělání, tak jak se prolnal všemi jednotlivými otázkami, kdy mladší respondenti v obou cílových skupinách zastávali více kladných postojů než starší a naopak nejméně kladné postoje vyjadřovali vyučení a středoškoláci s maturitou.

Dle stanovených kritérií tedy do kategorie osob s pozitivním vztahem k otázkám lidských práv lze zařadit 71 % osob z cílové skupiny 15-30 let, a 64 % osob z cílové skupiny 21-36 let.

VÝSLEDKY FAKTOROVÉ ANALÝZY A LOGISTICKÉ REGRESE

Data z aktuálního výzkumu byla u respondentů, kteří se v posledních 3 letech zapojili do kontinuálního výzkumu MML-TGI, propojena právě s daty z tohoto výzkumu (týkalo se celkem 1 152 respondentů), za účelem hlubšího pochopení faktorů, které ovlivňují míru nesnášenlivých či rasistických postojů respondentů, a jejich vztah k problematice lidských práv, agregována v proměnné „Baseline“.

Z dat MML-TGI byly zvoleny 3 tematické okruhy – názory na politiku a společenské dění, které umožňují hlouběji pochopit světonázorové postoje respondentů, spokojenost s různými oblastmi života, což umožňuje zkoumat souvislost osobní životní zkušenosti s nesnášenlivými postoji či postojem k lidským právům. Třetím okruhem jsou postoje v oblasti ekologie a životního prostředí, zařazené vzhledem k jejich důležitosti pro dnešní dobu.

Proměnná „Baseline“ (respondent má/nemá kladný vztah k lidským právům) tedy byla použita jako závislá (vysvětlovaná) proměnná logistické regrese. Jako nezávislé (vysvětlující) proměnné pak byly použity agregované proměnné získané faktorovou analýzou škál (baterií výroků) v dotazníku z aktuálního výzkumu i z výzkumu MML-TGI. Do finálního modelu byly zahrnuty pouze ty faktory, u nichž se vliv prokázal.

STRUČNÉ PŘEDSTAVENÍ FAKTORŮ

Tab. č. 2: Vztah k ekologii a životnímu prostředí

	Globální přístup k životnímu prostředí	Pasivní přístup k životnímu prostředí	Individuální přístup k životnímu prostředí
Vědomě se snažím recyklovat.	0,246903	0,266747	0,570308
Příliš mnoho se zabýváme životním prostředím.	-0,00054	-0,20610	-0,050228
Jsem připraven(a) dělat životněstylové kompromisy ve prospěch životního prostředí.	0,481450	0,182117	0,295485
Jsem ochoten(a) zaplatit více za ekologicky přijatelné produkty.	0,666867	0,037498	0,174591
Dělám si starosti kvůli znečištění a nahromadění zplodin z automobilů.	0,554851	0,163231	0,175498
Lidé mají povinnost recyklovat produkty.	0,368722	0,245042	0,508626
Stav našeho životního prostředí je velmi vážný.	0,303048	0,544554	0,127143
Vyhledávám výrobky, které nepoškozují životní prostředí.	0,574799	0,187698	0,081524
Naše společnost se málo zajímá o stav životního prostředí.	0,242143	0,624342	0,088288
Zhoršování životního prostředí způsobuje překotný rozvoj techniky a civilizace.	0,225188	0,473818	0,080928
Sympatizuji s ekologickými hnutími.	0,572890	0,266649	0,032312
Snažím se šetřit vodou a elektrickou energií.	0,296446	0,263524	0,403831
I jako jednotlivec mohu přispět ke zlepšení stavu životního prostředí.	0,226124	0,316373	0,436060

MEDIAN, s.r.o.

Národních hrdinů 73, 190 12 Praha 9, tel.: 225 301 111, fax: 225 301 101

Odmítám kupovat freonové výrobky, protože mají negativní vliv na životní prostředí.	0,409804	0,135238	0,230905
Souhlasím s výstavbou jaderných elektráren u nás.	0,008982	-0,02734	0,246974
Zajímám se o stav životního prostředí.	0,483794	0,310950	0,329895

Faktory jsou agregované proměnné vzniklé z dílčích proměnných, které dohromady reprezentují obecnější postoje. Vyšší hodnota (v absolutních číslech) v tabulce znamená, že daná proměnná výrok více tzv. sytí. To znamená, že agregovaný postoj s předloženým výrokem více souvisí, a to buď pozitivně (kladná hodnota) nebo negativně (záporná hodnota).

U baterie k problematice životního prostředí lze identifikovat 3 dílčí faktory: „Globální přístup k životnímu prostředí“, tedy komplexní přístup, zahrnující politickou i osobní rovinu problematiky, „Pasivní přístup“, který znamená uvědomování si negativního stavu věcí, ale bez reakce v podobě změny vlastního chování, a konečně „Individuální přístup“, tedy zaměřující se především na dílčí změny vlastního životního stylu.

Tab. č. 3: Společenské postoje

	Osobní zodpovědnost	Zájem o společnost, pro NATO, pro EU	Spokojen s vývojem (po 1989)	Stát by se měl o vše starat	Autoritářství	Důvěra v současnou vládu
Zajímám se o mezinárodní události.	0,037	0,628	0,187	-0,009	0,015	-0,023
Téměř každý den sleduji vývoj na naší politické scéně.	0,042	0,710	0,092	-0,034	0,056	0,050
V současné době je naše země v krizi.	0,239	0,327	0,015	0,278	0,036	-0,124

Naše společnost toho dělá málo pro staré a postižené lidi.	0,053	0,068	-0,043	0,316	0,181	0,071
S vývojem, který proběhl v ČR od listopadu 1989 jsem spokojen(a).	0,110	0,123	0,485	-0,044	0,043	0,105
Stát by měl zabezpečit přijatelnou životní úroveň pro každého.	0,108	-0,019	0,105	0,506	0,053	-0,019
Trápí mě dnešní politické šarvátky.	0,168	0,369	0,038	0,316	0,143	-0,090
Dnešní politika je plná úplatků a podvodů.	0,341	0,153	-0,100	0,403	0,174	-0,182
Úpadek naší společnosti může být zastaven pouze prosazením tvrdších zákonů.	0,230	-0,047	-0,124	0,140	0,371	0,112
S vývojem naší republiky jsem spokojen(a).	0,062	0,016	0,477	-0,086	0,114	0,249
O své stáří by se měl především postarat každý sám.	0,369	0,178	0,137	-0,311	0,127	0,008
Náš národ se musí postarat sám o sebe, nikdo nám moc nepomůže.	0,497	-0,023	-0,077	0,057	0,198	0,042
Trh by měl být omezovaný zásahem státu.	0,004	0,057	0,080	0,106	0,323	0,157
Členství v NATO je pro nás prospěšné.	0,160	0,440	0,450	0,044	-0,059	0,009

Důvěřuji současné vládě.	0,027	0,006	0,148	-0,009	0,144	0,653
Lidé chtějí mít vysokou životní úroveň, ale nejsou ochotni tomu moc obětovat.	0,443	0,253	0,123	0,162	0,056	0,040
Svojí účastí ve volbách můžu osobně ovlivnit další vývoj v naší zemi.	0,273	0,351	0,360	0,097	0,085	-0,049
Málokomu lze dnes věřit.	0,398	-0,069	-0,296	0,379	0,068	0,084
Platí, že každý člověk je strůjcem svého štěstí.	0,600	0,058	0,216	0,111	0,037	-0,018
Lidé si navzájem pomáhají.	0,002	0,147	0,531	-0,040	0,139	-0,064
Člověk je součástí vyššího celku a měl by dělat to co má uloženo.	0,101	-0,029	0,153	0,014	0,490	0,112
Lidé jsou v současné době na sebe zlí.	0,351	0,004	-0,273	0,399	0,147	0,110
Dnešní společnost je zaměřena příliš konzumně.	0,272	0,243	0,129	0,335	0,175	-0,067
Morálka dnešní společnosti mi připadá příliš uvolněná.	0,310	0,097	-0,017	0,169	0,351	0,035
Křesťanské zásady mají trvalou platnost.	0,018	0,112	0,119	0,052	0,421	-0,007
Každý by měl být sám zodpovědný za to, jak se mu daří.	0,633	0,117	0,245	-0,041	0,039	-0,020
V životě všechno něco stojí.	0,576	0,190	0,163	0,238	0,053	0,017

Náš osud je předem dán věci se v životě dějí tak jak se dít musí.	0,163	-0,144	0,027	0,126	0,285	0,190
V současné době se každý musí postarat sám o sebe.	0,613	0,003	0,004	0,198	0,057	0,046
Užívat drogy je špatné.	0,327	0,043	0,080	0,319	0,116	0,003
Současná politika se řídí morálními zásadami.	0,003	-0,012	0,078	-0,017	0,197	0,613
S poctivostí nejdál dojdeš.	0,080	0,095	0,351	0,132	0,065	0,093
Členství ČR v Evropské unii mně osobně přináší nové možnosti a příležitosti.	0,056	0,514	0,416	0,069	-0,039	0,080

V rozsáhlejší baterii výroků týkající se společenského dění můžeme identifikovat 6 faktorů. Je to „osobní zodpovědnost“, tedy akcent na individuální řešení společenských problémů, dále aktivní zájem o společenské dění, spojený s pozitivním vztahem k NATO a EU. Do třetice je to spokojenost (či nespokojenost) s vývojem a stavem společnosti po roce 1989, čtvrtým postojem je akcent na stát („stát by se měl o vše postarat“), tedy postoj etatistický či dokonce paternalistický. Pátým faktorem je míra autoritářství a šestým míra důvěry v současnou vládu (či obecněji politiku).

Tab. č. 4: Spokojenost s oblastmi života

	Spokojenost s životem	Spokojenost s politikou
Se svým životem	0,82787041	0,165812558
S politickou situací v ČR	0,042611097	0,640221606
Se svou životní úrovní	0,669071265	0,284475995
Se svou prací / studiem	0,617378201	0,223365774
Se svou rodinou	0,702681542	-0,0020444
Se svými vztahy / láskou	0,503821691	0,110556413
Se svým zdravím	0,619865091	0,077287726
S tím čeho jste dosáhl(a)	0,670935398	0,239870161
Se společnostmi kde žijete	0,436538251	0,423292925

Baterie spokojenosti s různými oblastmi života se rozpadá pouze do dvou faktorů – spokojenosti s osobním životem a spokojenosti s politickou situací. Ve většině případů tyto faktory respondenty u jednotlivých výroků výrazně rozdělují. Výjimku tvoří spokojenost se společnostmi, ve které jedinec žije. U ní je souvislost obou faktorů s výrokem téměř totožná.

Tab. č. 5: Postoj k násilí

	Proti násilí	Násilí patří k životu
Násilí z nenávisti je jen věc útočníka a oběti	-0,1877545	0,6643419
Násilí z nenávisti znamená velké nebezpečí pro celou společnost	0,6723571	-0,2436520
Útok na jedince kvůli jeho příslušnosti ke skupině negativně postihuje i další členy skupiny, k níž oběť náleží	0,6048200	-0,1570269
Oběti si napadení často mohou zavinit samy (tím jak se oblékají, k jaké skupině patří apod.)	-0,0877947	0,6126812
Útočník si zaslouží tvrdší trest, pokud motivem jeho jednání bylo násilí z nenávisti	0,5918992	-0,0537370
Každý má právo na svůj názor, za jeho publikování (na internetu apod.) nesmí být jakkoli postižen či trestán	-0,1787711	0,4440734
Jedinec má právo být chráněn před nenávistnými projevy (např. na internetu) i za cenu omezení projevu (např. smazáním komentáře, případně i postihem)	0,5509854	-0,1893253
Verbální projev nenávisti (na internetu nebo třeba na náměstí) je mnohem méně nebezpečný, než fyzické napadení z nenávisti	-0,1090093	0,4325818

U baterie výroků o násilí můžeme identifikovat dva faktory, a to míru vnímání závažnosti násilí, respektive odporu proti němu („Proti násilí“) a míru individualizace problematiky, i ve vztahu k vnímání verbálního násilí („Násilí patří k životu“). I v tomto případě faktory postojů k násilí dobře ukazují rozdělení mladých lidí v jednotlivých výrocích.

Tab. č. 6: Hodnocení problematičnosti soužití s konkrétními menšinami

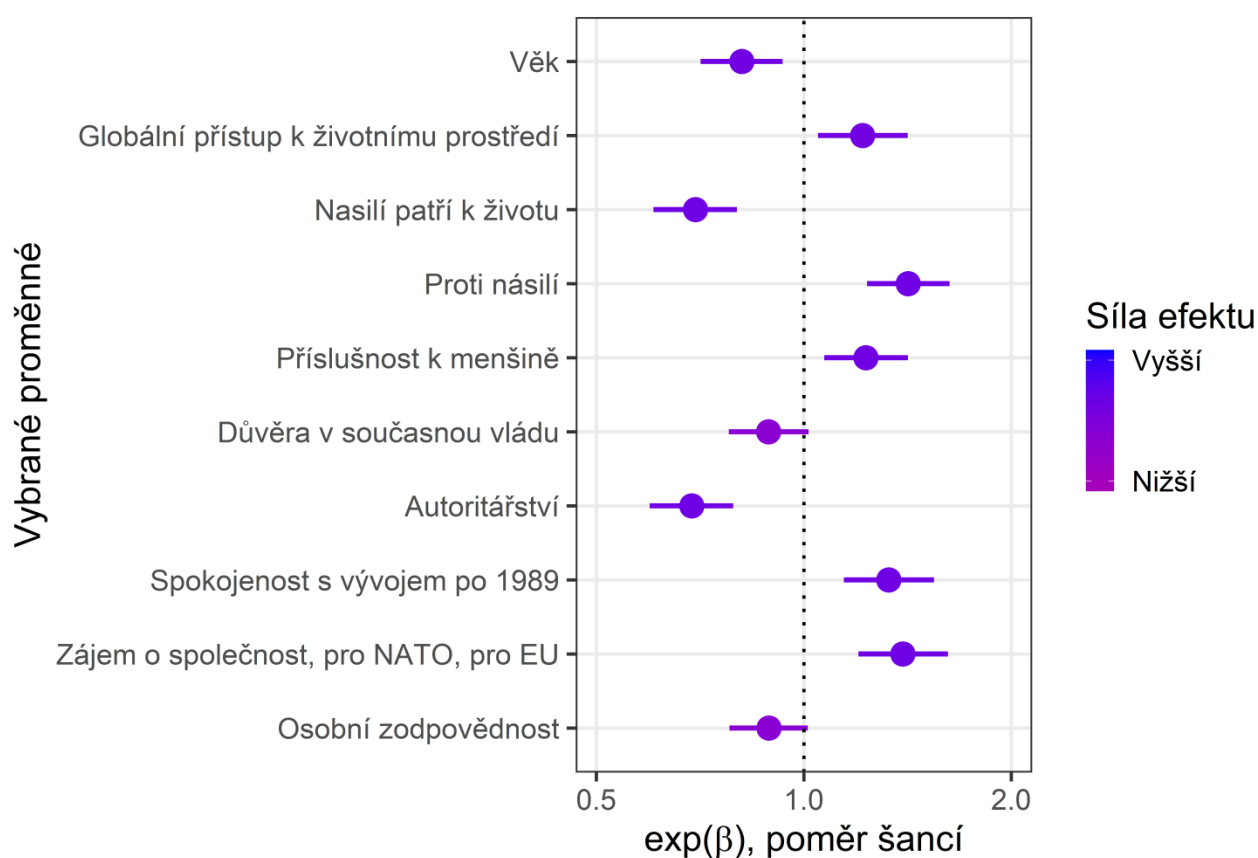
	Proti LGBT	Proti rusky mluvící menšině	Proti Romům
Muslimové	0,365	0,264	0,429
Romové	0,062	0,119	0,916
Gayové a lesby	0,828	0,137	0,117
Trans lidé	0,823	0,114	0,185
Rusové	0,100	0,662	0,254
Ukrajinci	0,068	0,717	0,278
Vietnamci	0,391	0,521	0,053
Bezdomovci	0,111	0,200	0,368
Důchodci	0,244	0,264	0,112
Židé	0,426	0,411	0,031

Hodnocení míry problematičnosti soužití s jednotlivými menšinami se rozpadá do 3 faktorů, a to kladný/záporný vztah k LGBT lidem, k rusky mluvící menšině (Rusové, Ukrajinci, lze si však povšimnout, že v tomto faktoru se odráží i vztah k Vietnamcům) a k Romům (tento faktor je dále silněji, než druhé dva, sycen také vztahem k Muslimům).

VÝSLEDKY REGRESNÍ ANALÝZY

Logistická regrese je analýza založená na logaritmu šance, že určitá věc nastane nebo nenastane – v tomto případě, zda jedinec bude patřit mezi ty, kdo mají pozitivní vztah k lidským právům, či nikoli. Vpravo od svislé přerušované čáry tedy vidíme faktory, které šanci mít pozitivní vztah k lidským právům zvyšují, vlevo naopak ty, které tuto šanci snižují.

Graf č. 56: Výsledky regresní analýzy

V grafu tedy vidíme, že šanci na pozitivní postoj k lidským právům nejvíce zvyšuje odpor vůči projevům násilí a aktivní zájem o společnost (spojený s pozitivním hodnocením NATO a EU), jen mírně slabší je pak vliv spokojenosti s vývojem a stavem společnosti (podle některých výroků v baterii konkrétně „po roce 1989“). Dále je to „globální přístup k životnímu prostředí“

– komplexní environmentalistické postoje tedy zvyšují šanci, že člověk bude mít také kladný vztah k lidským právům. V neposlední řadě je to pak vlastní příslušnost k nějaké menšině.

Naopak šanci na kladný vztah k lidským právům snižuje autoritářství a postoj, názor, že násilí patří k životu (resp. individualizace problematiky, jak bylo vysvětleno výše) a také vyšší věk v rámci cílové skupiny. Se slabším vlivem šanci snižuje důvěra v současnou vládu a také postoje zdůrazňující osobní zodpovědnost.

Jak už bylo zmíněno, ostatní faktory, které nejsou do tohoto modelu zařazeny, nemají samostatný statisticky významný vliv.

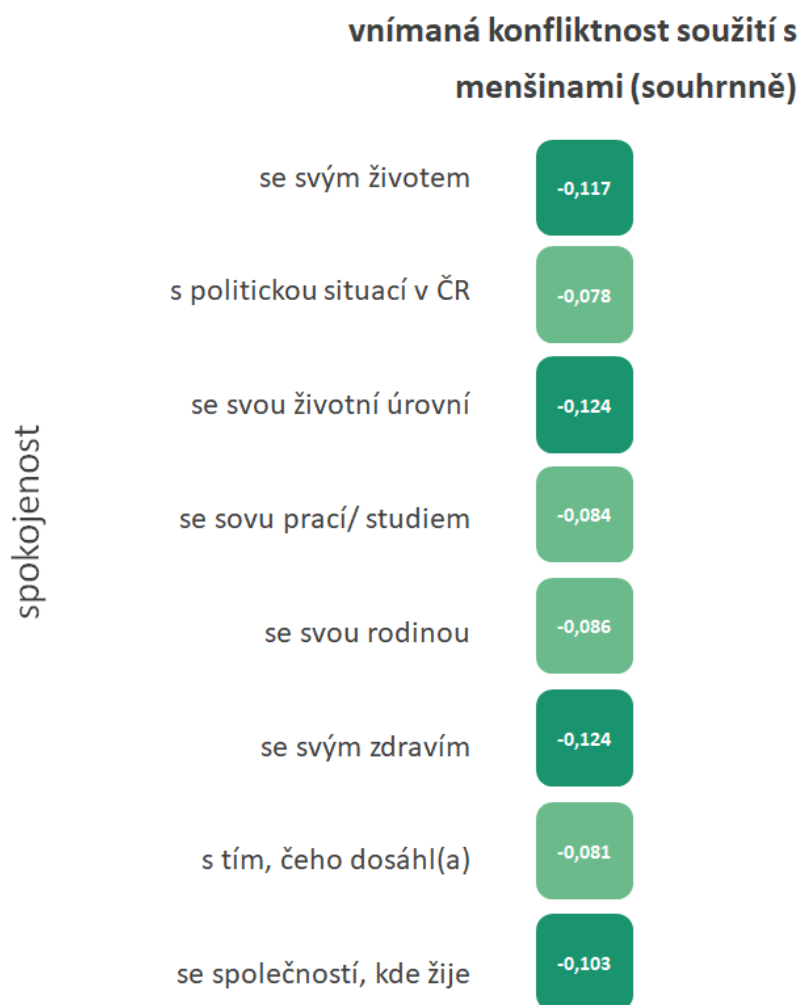
Důležité je také zmínit faktor pohlaví, neboť v rámci celého výzkumu vyplývalo, že ženy mají obecně výrazně méně nesnášenlivé postoje. Tento poznatek samozřejmě platí, nicméně v regresním modelu se ukazuje, že vliv pohlaví nemá samostatný vliv při započtení ostatních faktorů. Jinými slovy, rozdíl nelze vysvětlit příslušností k pohlaví jako takovou, ale skrze ostatní zastávané postoje, věk a vlastní příslušnost k menšině.

VÝSLEDKY KORELAČNÍ ANALÝZY

Stejnou sadu proměnných z MML-TGI, jako u regresní a faktorové analýzy, jsme použili i pro korelační analýzu, a zkoumali jsme korelaci s bateriemi otázek na hodnocení postavení menšin ve společnosti a vnímanou konfliktnost soužití s menšinami.

Korelace vyjadřuje statistickou závislost dvou veličin, tedy měří vzájemný vztah dvou proměnných. Pokud určité hodnoty jedné proměnné mají tendenci se vyskytovat spolu s určitými hodnotami druhé proměnné, jsou tyto proměnné korelované. Pro měření korelace jsme použili Spearmanův korelační koeficient, který zachycuje rostoucí či klesající vztahy mezi proměnnými, nejen lineární, a je rezistentní vůči odlehlým hodnotám.

Tab. č. 7: Korelace spokojenosti s oblastmi života s vnímanou konfliktností soužití s menšinami

*APO1. (Agregovaná proměnná) Jak hodnotíte soužití většinové společnosti s následujícími skupinami společnosti?
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %*

Tak, jak je nastíněno u regresní a faktorové analýzy spokojenosti s oblastmi života, i v korelační analýze vidíme, že spokojenost má obecně pozitivní vliv na vnímanou konfliktnost soužití s menšinami. Pro výpočty korelací jsme proměnnou, vyjadřující nakolik respondenti vnímají soužití s jednotlivými menšinami za konfliktní, sloučili a pracujeme se souhrnem, vyjadřujícím celkové vnímání konfliktnosti soužití s menšinami.

Nejméně problematicky soužití s menšinami v souhrnu vnímají mladí lidé, kteří jsou spokojeni se svým životem, životní úrovní, zdravotním stavem a také se společnostmi, v níž žijí.

Vidíme celkově pozitivnější vnímání soužití s menšinami s vyšší spokojeností ve všech oblastech.

V tomto případě jde však o poměrně slabý vztah spokojenosti a vnímané konfliktnosti soužití s menšinami.

Tab. č. 8: Korelace spokojenosti s vybranými oblastmi života s hodnocením postavení menšin ve společnosti

spokojenost	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
s politickou situací v ČR	-0,121	-0,092	0,057	-0,066	-0,060	0,007	-0,02
se svou životní úrovní	0,098	0,099	0,056	0,078	0,066	0,075	0,064
se svým zdravím	0,048	0,067	0,010	0,087	0,080	0,047	0,046
se společností, kde žijí	-0,089	-0,051	0,001	0,014	0,003	-0,010	-0,058

AP05. (Agregovaná proměnná) Na postavení příslušníků určitých skupin ve společnosti dnes existuje mnoho pohledů. Co si myslíte Vy?

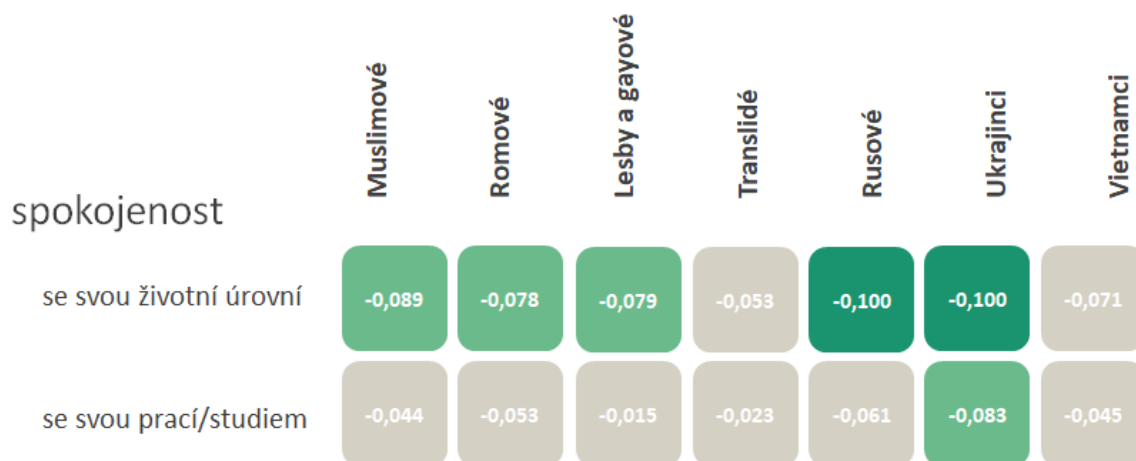
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Mladí lidé, spokojení s politickou situací v ČR, vykazují větší tendenci k nesnášenlivým postojům vůči muslimům a Romům. Totéž platí, pokud jsou spokojeni se společností, kde žijí.

Pokud jsou mladí lidé spokojení se svou životní úrovní, mají tendenci se s větší empatií a důrazem na rovnoprávnost stavět k Muslimům, Romům a trans osobám.

Podobně se ukazuje, že mladí lidé, kteří jsou spokojeni se svým zdravím mají mírně pozitivnější postoj k trans osobám a Rusům. Ve všech popisovaných případech se nicméně jedná o nízkou úroveň provázanosti.

Tab. č. 9: Korelace spokojenosti s vybranými oblastmi života se sociální distancí vůči menšinám

AP06. (Agregovaná proměnná) P06. Vadilo by Vám, kdyby (dotazované skupiny) 1. Zastával funkci starosty ve vaší obci? 2. Žil(a) ve vašem městě, sousedství? 3. Byl(a) Vaším spolupracovníkem? 4. Uzavřel(a) sňatek s Vaším blízkým příbuzným? 5. Dostal(a) jste od něj/ní transfuzi krve?
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

U mladých lidí, kteří jsou spokojeni se svou životní úrovní, vidíme menší tendenci ke společenskému distancování se od dotazovaných skupin. Platí to ve vztahu k muslimům, Romům, lesbám a gayům, Rusům i Ukrajincům.

Pokud jsou spokojeni se svou prací či studiem, mají mírně častěji kladný postoj k Ukrajincům.

Opět jde jen o slabý vliv spokojenosti na sociální distanci.

Tab. č. 10: Korelace vztahu k ekologii a životnímu prostředí s vnímanou konfliktností soužití s menšinami

AP01. (Agregovaná proměnná) Jak hodnotíte soužití většinové společnosti s následujícími skupinami společnosti?

N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Mladí lidé, kteří smýšlí ekologičtěji, mají menší tendenci vnímat soužití s menšinami jako konfliktní. To ukázaly i předchozí analýzy.

Konkrétně se k pozitivnějšímu náhledu na vzájemné soužití posouvají mladí lidé, kteří jsou ochotní měnit svůj životní styl, jsou sympatizanty ekologických hnutí a věří, že individuální chování může přispět ke zlepšení stavu životního prostředí.

Vliv ekologického smýšlení je ale i v těchto případech poměrně malý.

Tab. č. 11: Korelace vztahu k ekologii a životnímu prostředí s hodnocením postavení menšin ve společnosti

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Vědomě se snažím recyklovat	-0,196	-0,189	-0,181	-0,215	-0,067	-0,222	-0,230
Příliš mnoho se zabýváme životním prostředím *	0,206	0,192	-0,235	0,257	0,120	0,189	0,235
Jsem připraven(a) dělat životněstylové kompromisy ve prospěch životního prostředí	-0,250	-0,261	-0,248	-0,275	-0,133	-0,219	-0,223
Jsem ochoten(a) zaplatit více za ekologicky přijatelné produkty	-0,205	-0,227	-0,222	-0,227	-0,072	-0,188	-0,171
Dělám si starosti kvůli znečištění a nahromadění zplodin z automobilů	-0,206	-0,248	-0,195	-0,204	-0,072	-0,168	-0,165
Lidé mají povinnost recyklovat produkty	-0,162	-0,157	-0,153	-0,182	-0,025	-0,150	-0,162
Stav našeho životního prostředí je velmi vážný	-0,169	-0,146	-0,207	-0,211	-0,026	-0,126	-0,130
Vyhledávám výrobky které nepoškozují životní prostředí	-0,124	-0,159	-0,127	-0,140	-0,032	-0,075	-0,079

APO5. (Agregovaná proměnná) Na postavení příslušníků určitých skupin ve společnosti dnes existuje mnoho pohledů. Co si myslíte Vy?

N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

V této sadě ekologických postojů vidíme pozitivní vliv ekologického smýšlení na empatii a postoje k právům menšin. Nejsilněji k pozitivním postojům vůči menšinám inklinují lidé, kteří jsou ochotní změnit svůj životní styl ve prospěch životního prostředí, či jsou ochotní připlácet si za ekologicky přijatelné produkty.

Pozitivní vztah ekologického smýšlení a postojů k menšinám je viditelný vůči všem dotazovaným skupinám s výjimkou postojů k Rusům. V jejich případě většina ekologických postojů, s výjimkou dvou, nemá spojitost.

Tab. č. 12: Korelace vztahu k ekologii a životnímu prostředí s hodnocením postavení menšin ve společnosti II

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Naše společnost se málo zajímá o stav životního prostředí	-0,122	-0,149	-0,184	-0,221	-0,046	-0,132	-0,142
Zhoršování životního prostředí způsobuje překotný rozvoj techniky a civilizace	-0,046	-0,082	-0,115	-0,145	-0,015	-0,055	-0,076
Sympatizuji s ekologickými hnutími	-0,224	-0,273	-0,264	-0,264	-0,115	-0,144	-0,160
Snažím se šetřit vodou a elektrickou energií za ekologicky přijatelné produkty	-0,127	-0,158	-0,070	-0,143	-0,060	-0,183	-0,147
I jako jednotlivec mohu přispět ke zlepšení stavu životního prostředí a nahromadění zplodin z automobilů	-0,158	-0,161	-0,154	-0,163	-0,038	-0,176	-0,177
Odmítám kupovat freonové výrobky protože mají negativní vliv na životní prostředí	-0,077	-0,123	-0,105	-0,126	0,031	-0,106	-0,101
Souhlasím s výstavbou jaderných elektráren u nás	0,049	-0,022	-0,138	-0,149	0,047	-0,056	-0,073
Zajímám se o stav životního prostředí	-0,184	-0,225	-0,170	-0,197	-0,071	-0,212	-0,174

AP05. (Agregovaná proměnná) Na postavení příslušníků určitých skupin ve společnosti dnes existuje mnoho pohledů. Co si myslíte Vy?

N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Pozitivní vliv na postoje k menšinám u těchto proměnných není univerzální, tedy nevztahuje se ke všem dotazovaným menšinám. Pouze sympatizování s ekologickými hnutími působí univerzálně pozitivně na postoje a empatii k menšinám.

Nejslabší vazba je u těch, kteří za příčinu zhoršování životního prostředí považují překotný rozvoj techniky a civilizace.

Podobně i souhlas s výstavbou jaderných elektráren u nás ovlivňuje vztah k menšinám jen částečně a to pouze vůči LGBT komunitě.

Úroveň souvislosti je stále poměrně nízká. Pokud respondent sympatizuje s ekologickými hnutími, posouvá se na střední úroveň.

Tab. č. 13: Korelace vztahu k ekologii a životnímu prostředí se sociální distancí vůči menšinám

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Vědomě se snažím recyklovat	0,194	0,165	0,165	-0,215	0,102	0,145	0,165
Příliš mnoho se zabýváme životním prostředím *	-0,172	-0,130	-0,140	-0,175	-0,105	-0,087	-0,137
Jsem připraven(a) dělat životněstylové kompromisy ve prospěch životního prostředí	0,230	0,229	0,195	0,253	0,188	0,230	0,221
Jsem ochoten(a) zaplatit více za ekologicky přijatelné produkty	0,223	0,227	0,184	0,218	0,129	0,168	-0,171
Dělám si starosti kvůli znečištění a nahromadění zplodin z automobilů	0,183	0,165	0,131	0,168	0,101	0,124	-0,165
Lidé mají povinnost recyklovat produkty	0,173	0,138	0,135	0,160	0,087	0,131	-0,162
Stav našeho životního prostředí je velmi vážný	0,126	0,103	0,116	0,177	0,072	0,095	-0,130
Vyhledávám výrobky které nepoškozují životní prostředí	0,120	0,151	0,106	0,196	0,110	0,120	-0,079

* obrácené barevné rozlišení kvůli negativně formulovanému výroku

AP06. (Agregovaná proměnná) P06. Vadilo by Vám, kdyby (dotazované skupiny) 1. Zastával funkci starosty ve vaší obci? 2. Žil(a) ve vašem městě, sousedství? 3. Byl(a) Vaším spolupracovníkem? 4. Uzavřel(a) sňatek s Vaším blízkým příbuzným? 5. Dostal(a) jste od něj/ní transfuzi krve?
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Většina proměnných, vyjadřující ekologické postoje mají pozitivní vliv na postoje (míru sociální blízkosti) ke všem dotazovaným menšinám.

Výjimkou je sociální distance k Vietnamcům, kdy se zvyšuje odtažitost vůči této skupině u většiny ekologických postojů.

Výjimku vidíme i u sociální distance k trans osobám, vůči kterým vidíme negativní vztah u mladých lidí, kteří uvedli, že se vědomě snaží recyklovat. U tohoto postoje se nabízí

hypotéza, že recyklace je v ČR rozšířenou činností a nejde tak o chování, které by implikovalo výrazněji ekologické názory a chování.

Tab. č. 14: Korelace vztahu k ekologii a životnímu prostředí se sociální distancí vůči menšinám II

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Naše společnost se málo zajímá o stav životního prostředí	0,134	0,149	0,145	0,175	0,096	0,095	0,119
Zhoršování životního prostředí způsobuje překotný rozvoj techniky a civilizace	0,010	0,056	0,106	0,117	0,028	0,022	0,028
Sympatizuji s ekologickými hnutími	0,196	0,164	0,178	0,260	0,108	0,132	0,157
Snažím se šetřit vodou a elektrickou energií	0,153	0,157	0,104	0,174	0,103	0,154	0,126
I jako jednotlivec mohu přispět ke zlepšení stavu životního prostředí	0,156	0,165	0,155	0,179	0,126	0,169	0,196
Odmítám kupovat freonové výrobky protože mají negativní vliv na životní prostředí	0,126	0,140	0,118	0,174	0,085	0,138	0,158
Souhlasím s výstavbou jaderných elektráren u nás	0,075	0,079	-0,036	-0,067	0,064	0,113	0,090
Zajímám se o stav životního prostředí	0,184	0,184	0,124	0,184	0,143	0,181	0,181

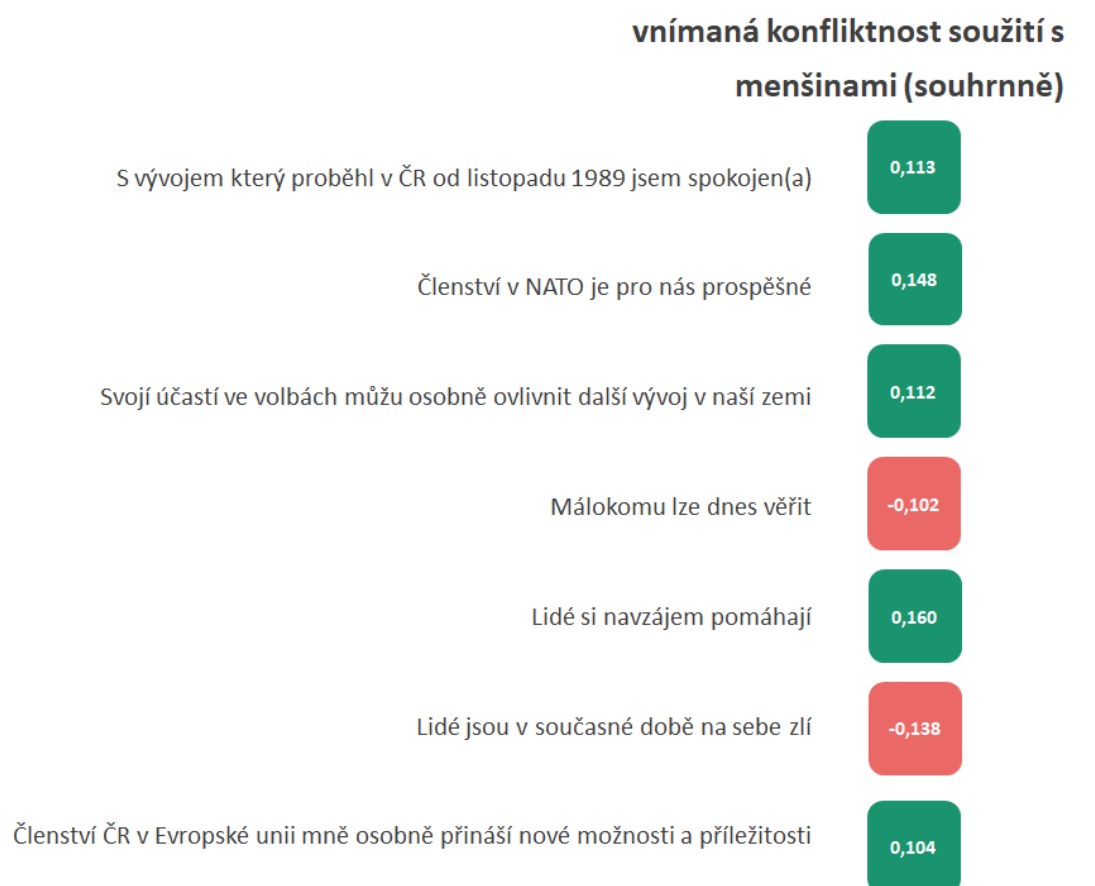
AP06. (Agregovaná proměnná) P06. Vadilo by Vám, kdyby (dotazované skupiny) 1. Zastával funkci starosty ve vaší obci? 2. Žil(a) ve vašem městě, sousedství? 3. Byl(a) Vaším spolupracovníkem? 4. Uzavřel(a) sňatek s Vaším blízkým příbuzným? 5. Dostal(a) jste od něj/ní transfuzi krve?
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

I u sociální distance se znovu objevuje dříve pozorovaný nízký vliv souhlasu s výstavbou jaderných elektráren a také názoru, že zhoršování stavu životního prostředí je způsobeno rozvojem techniky a civilizace.

Ti, kteří vidí původ zhoršujícího se životního prostředí v rozvoji techniky a civilizace mají tendenci projevovat větší sociální blízkost ke členům LGBT+ komunity. Nejmenší sociální

distanci vyjadřují mladí, kteří sympatizují s ekologickými hnutími, vůči trans osobám. Další ekologické postoje jsou spjaté s nižší sociální distancí vůči všem dotazovaným skupinám.

Tab. č. 15: Korelace společenských postojů s vnímanou konfliktností soužití s menšinami

APO1. (Agregovaná proměnná) Jak hodnotíte soužití většinové společnosti s následujícími skupinami společnosti?

N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Totéž (menší sociální distance vůči dotazovaným skupinám) platí i v souvislosti se spokojeností s vývojem ČR po roce 1989, vnímají členství v EU jako osobně přínosné anebo vnímají členství v NATO jako prospěšné.

Za problematičtější považují soužití s menšinami mladí lidé, pokud pociťují nízkou míru sociální důvěry. A také, pokud si myslí, že jsou na sebe v současné době lidé zlí.

Naopak mladí lidé, kteří vnímají život v pozitivnějším světle, například, že si lidé pomáhají nebo mají pocit většího vlivu na vývoj v ČR skrze volby, vnímají soužití s menšinami jako méně problematické.

Tab. č. 16: Korelace společenských postojů s hodnocením postavení menšin ve společnosti

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Zajímám se o mezinárodní události	-0,163	-0,247	-0,095	-0,099	-0,067	-0,230	-0,220
S vývojem který proběhl v ČR od listopadu 1989 jsem spokojen(a)	-0,104	-0,137	-0,122	-0,120	0,011	-0,094	-0,114
Stát by měl zabezpečit přijatelnou životní úroveň pro každého	-0,068	-0,071	-0,126	-0,185	0,020	-0,018	-0,014
Úpadek naší společnosti může být zastaven pouze prosazením tvrdších zákonů	0,222	0,247	0,167	0,166	0,103	0,179	0,210
O své stáří by se měl především postarat každý sám	0,044	0,029	0,090	0,115	0,105	0,054	0,018
Náš národ se musí postarat sám o sebe nikdo nám moc nepomůže	0,200	0,230	0,149	0,172	0,053	0,063	0,049
Členství v NATO je pro nás prospěšné	-0,265	-0,282	-0,213	-0,217	-0,004	-0,217	-0,220

AP05. (Agregovaná proměnná) Na postavení příslušníků určitých skupin ve společnosti dnes existuje mnoho pohledů. Co si myslíte Vy?

N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Pokud zastávají mladí lidé liberální názory na společenské dění a zajímají se o mezinárodní dění, pak se u nich projevuje menší tendence k diskriminaci menšin.

Naopak ti, kteří se identifikují s autoritářskými pohledy, například, že úpadek společnosti může být zastaven pouze prosazením tvrdších zákonů, pak vidíme silně negativní postoje zejména k muslimům, Romům i Vietnamcům, o něco méně pak i ke všem dalším menšinám.

Podobně lidé s názorem, že náš národ se nemůže spoléhat na pomoc od ostatních, mají negativnější postoje k muslimům, Romům ale i členům LGBT+ komunity.

Tab. č. 17: Korelace společenských postojů s hodnocením postavení menšin ve společnosti
II

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Důvěřuji současné vládě	0,107	0,083	0,153	0,168	0,010	0,148	0,144
Svojí účastí ve volbách můžu osobně ovlivnit další vývoj v naší zemi	-0,176	-0,212	-0,187	-0,186	-0,029	-0,166	-0,218
Málokomu lze dnes věřit	0,155	0,241	0,133	0,105	0,110	0,146	0,137
Lidé si navzájem pomáhají	-0,131	-0,208	-0,111	-0,114	-0,049	-0,125	-0,134
Člověk je součástí vyššího celku a měl by dělat to co má uloženo	0,102	0,071	0,089	0,083	0,113	0,150	0,111
Členství ČR v Evropské unii mně osobně přináší nové možnosti a příležitosti	-0,287	-0,330	-0,200	-0,221	-0,051	-0,226	-0,220

AP05. (Agregovaná proměnná) Na postavení příslušníků určitých skupin ve společnosti dnes existuje mnoho pohledů. Co si myslíte Vy?

N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Negativní postoje k menšinám univerzálně, s výjimkou Rusů, mají mladí lidé, kteří důvěřují současné vládě. Mladí pociťující nedostatek sociální důvěry zastávají nejvíce negativní postoj k Romům.

Negativní postoj vidíme také u lidí, kteří se identifikují s názorem, že by každý jednotlivec měl plnit své povinnosti vůči celku a omezit individualismus.

Naopak mladí lidé, kteří považují za přínosné, že je ČR členem EU, vyjadřují výrazně empatictější a pozitivnější postoje ke všem dotazovaným menšinám s výjimkou Rusů. S postojem k Rusům neinteraguje většina společenských postojů kromě výše uvedených negativních.

Tab. č. 18: Korelace společenských postojů se sociální distancí vůči menšinám

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Zajímám se o mezinárodní události	0,239	0,238	0,127	0,139	0,161	0,245	0,225
S vývojem který proběhl v ČR od listopadu 1989 jsem spokojen(a)	0,102	0,078	0,072	0,083	0,029	0,072	0,085
Úpadek naší společnosti může být zastaven pouze prosazením tvrdších zákonů	-0,155	-0,177	-0,097	-0,103	-0,100	-0,148	-0,145
Náš národ se musí postarat sám o sebe nikdo nám moc nepomůže	-0,119	-0,130	-0,059	-0,104	-0,018	-0,040	-0,040
Členství v NATO je pro nás prospěšné	0,254	0,209	0,155	0,172	0,093	0,167	0,190
Lidé chtějí mít vysokou životní úroveň ale nejsou ochotni tomu moc obětovat	0,084	0,089	0,121	0,063	0,098	0,112	0,106
Svojí účastí ve volbách můžu osobně ovlivnit další vývoj v naší zemi	0,170	0,169	0,135	0,137	0,082	0,114	0,157

AP06. (Agregovaná proměnná) P06. Vadilo by Vám, kdyby (dotazované skupiny) 1. Zastával funkci starosty ve vaší obci? 2. Žil(a) ve vašem městě, sousedství? 3. Byl(a) Vaším spolupracovníkem? 4. Uzavřel(a) sňatek s Vaším blízkým příbuzným? 5. Dostal(a) jste od něj/ní transfuzi krve?
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Větší sociální distanci od všech menšin vyjadřují mladí lidé s autoritářským postojem, stejně jako tomu bylo u škály moderního rasismu.

Větší sociální distanci k muslimům, Romům a trans lidem uvádějí mladí, kteří si myslí, že náš národ se nemůže spoléhat na pomoc od ostatních. To koresponduje i s vyšší mírou nesnášenlivosti vůči těmto skupinám, kterou mladí vyjadřovali, s výše uvedeným názorem na pomoc od ostatních zemí.

Nejsilněji pozitivní vztah a tedy nejmenší sociální distanci vidíme u těch mladých, kteří se zajímají o mezinárodní události, mají za to, že členství v NATO je pro nás prospěšné a že účastí ve volbách mohou ovlivnit další vývoj v ČR.

Tab. č. 19: Korelace společenských postojů se sociální distancí vůči menšinám II

	Muslimové	Romové	Lesby a gayové	Translidé	Rusové	Ukrajinci	Vietnamci
Málokomu lze dnes věřit	-0,154	-0,204	-0,037	-0,036	-0,099	-0,132	-0,119
Lidé si navzájem pomáhají	0,142	0,161	0,099	0,077	0,108	0,131	0,143
Křesťanské zásady mají trvalou platnost	-0,092	-0,077	-0,171	-0,178	-0,101	-0,086	-0,083
Členství ČR v Evropské unii mně osobně přináší nové možnosti a příležitosti	0,311	0,267	0,160	0,184	0,135	0,206	0,195

AP06. (Agregovaná proměnná) P06. Vadilo by Vám, kdyby (dotazované skupiny) 1. Zastával funkci starosty ve vaší obci? 2. Žil(a) ve vašem městě, sousedství? 3. Byl(a) Vaším spolupracovníkem? 4. Uzavřel(a) sňatek s Vaším blízkým příbuzným? 5. Dostal(a) jste od něj/ní transfuzi krve?
N = 1152; graf zobrazuje údaje v %

Sociální distanci zejména vůči členům LGBT+ komunity pociťují mladí lidé, kteří považují za trvale platné křesťanské zásady.

Vůči Romům a o něco méně i Ukrajincům, Rusům, Vietnamcům a muslimům pak pociťují sociální distanci mladí lidé, kteří nemají dostatečnou sociální důvěru.

Jako pozitivní se naopak projevuje přesvědčení, že si lidé navzájem pomáhají a také osobně vnímaný přínos členství ČR v Evropské unii.